

مرکز مطالعات و توسعه آموزش

دانشکده بهداشت

برنامه عملیاتی کمیته برنامه ریزی درسی دفتر توسعه آموزش (EDO) دانشکده بهداشت در سال ۱۴۰۴

تهیه کنندگان:

دکتر طالب عسکری پور

دکتر خلیل ا... معینیان

دکتر رویا مروئی

مهندس طیبه راستگو

مهندس الهه کاظمی

آقای سعید عظیمی

مقدمه :

برنامه‌ریزی درسی به‌عنوان ستون فقرات نظام آموزشی، نقش تعیین‌کننده‌ای در کیفیت و کارایی فرآیند یاددهی-یادگیری ایفا می‌کند. این فرآیند نه‌تنها چارچوبی منسجم برای انتقال دانش فراهم می‌آورد، بلکه به‌عنوان نقشه راه آموزشی، مسیر دستیابی به اهداف تربیتی را مشخص می‌سازد.

مهارت و کارآمدی اساتید در انتقال مفاهیم آموزشی، مستقیماً تحت تأثیر میزان تسلط آن‌ها بر اصول علمی و عملی برنامه‌ریزی درسی قرار دارد. یک استاد آگاه به مبانی برنامه‌ریزی آموزشی، قادر است محتوای درسی را با در نظر گرفتن سطوح مختلف شناختی، نیازهای یادگیرندگان و اهداف کلان آموزشی، به شکلی ساختارمند و هدفمند طراحی کند.

توجه دقیق به‌ضرورت برنامه‌ریزی درسی و موشکافی در اجزای تشکیل‌دهنده آن (شامل تعیین اهداف، انتخاب محتوا، روش‌های تدریس، وسایل آموزشی و شیوه‌های ارزشیابی) نشان‌دهنده بلوغ فکری، انضباط علمی و نگرش نظام‌مند مدرسین به فرآیند آموزش است. چنین رویکردی موجب می‌شود هر جلسه آموزشی به‌صورت حساب‌شده و با حداکثر بازدهی طراحی شود.

درک عمیق اساتید از ماهیت پویای برنامه‌ریزی درسی (شامل نیازسنجی، طراحی، اجرا و ارزشیابی) و آگاهی از آخرین رویکردهای این حوزه، پیش‌نیازی اساسی برای ایجاد یادگیری ماندگار و معنادار در فراگیران محسوب می‌شود. این دانش تخصصی به مدرسین کمک می‌کند محتوای آموزشی را با ویژگی‌های روان‌شناختی، علایق و استعدادهای دانشجویان هماهنگ سازند.

با توجه به این نقش محوری، انجام مطالعات نظام‌مند برای سنجش میزان تأثیر برنامه‌های درسی بر مؤلفه‌های مختلف آموزشی ازجمله:

- روش‌های نوین تدریس

- سامانه‌های ارزشیابی پویا

- شاخص‌های کیفیت یادگیری

- میزان تحقق اهداف شناختی، عاطفی و مهارتی

امری ضروری در راستای ارتقای مستمر کیفیت آموزش است. این ارزیابی‌ها می‌تواند نقاط قوت و ضعف برنامه‌های موجود را آشکار ساخته و مبنایی علمی برای به‌روزرسانی سرفصل‌های درسی فراهم آورد.

وظایف کمیته برنامه‌ریزی درسی

۱- توسعه و به‌روزرسانی محتوای آموزشی

- انجام بازنگری دوره‌ای برنامه‌های درسی و منابع آموزشی با رویکرد بهبود مستمر
- تحلیل محتوای موجود و شناسایی نقاط قوت و ضعف سرفصل‌های درسی
- بررسی تطبیقی برنامه‌های درسی با استانداردهای ملی و بین‌المللی

۲- نیازسنجی و مشارکت ذی‌نفعان

- جمع‌آوری نظرات تخصصی از اساتید، صاحب‌نظران و کارشناسان حوزه آموزشی
- اخذ بازخورد از دانشجویان به‌عنوان مخاطبان اصلی برنامه‌های درسی
- تشکیل پنل‌های تخصصی برای دریافت پیشنهادهای بهبود

۳- بهینه‌سازی سرفصل‌های درسی

- بازبینی ساختار محتوایی برنامه‌های موجود باهدف
- حذف مطالب تکراری و غیرضروری
- ادغام واحدهای مرتبط و هم‌پوشان
- شناسایی و اضافه کردن دروس جدید متناسب با نیازهای روز
- روزآمدسازی محتوا بر اساس آخرین پیشرفت‌های علمی و فناوری

۴- مدیریت و اجرا

- تشکیل جلسات منظم کاری با دستور کار مشخص
- پیگیری و اجرای مصوبات کمیته
- تدوین برنامه‌های عملیاتی

۵- برنامه‌ریزی راهبردی

- تدوین برنامه‌های توسعه آموزشی مبتنی بر چشم‌انداز دانشکده

- همسوسازی برنامه‌های درسی با اهداف کلان دانشگاه
- پیش‌بینی نیازهای آینده و برنامه‌ریزی برای پاسخگویی به آنها
- تهیه گزارش فصلی و ارسال به مدیر دفتر توسعه آموزش

هدف کلی: ارتقا کمی و کیفی آموزش در در رشته‌ها و مقاطع مختلف آموزشی دانشکده بهداشت دامغان

استراتژی: ارتقاء فرآیندهای یاددهی - یادگیری دانشجویان در گروه‌های آموزشی دانشکده

اهداف اختصاصی:

- ۱- بررسی و تطبیق برنامه دوره آموزشی با کوریکولوم آموزشی رشته و الزامات آن برای تأسیس رشته‌های جدید
- ۲- بهبود کیفیت آموزشی در سطوح مختلف به وسیله تدوین دقیق طرح دوره/ طرح درس در کلیه دروس نظری- عملی، کارگاهی و کارآموزی و پیگیری اجرای آنها
- ۳- ارتقاء و بهبود برنامه‌های درسی از طریق بازنگری برنامه‌های تدوین شده متناسب با نیازهای روز جامعه و استانداردهای ملی و جهانی
- ۴- جمع‌آوری و ارسال کاستی‌ها و نقص در تجهیزات آموزشی به دفتر توسعه آموزش و پیگیری رفع آنها
- ۵- کمک در تدوین و گردآوری لاگ بوک آموزشی

جدول فعالیت‌ها و زمان‌بندی آن‌ها:

ردیف	نام فعالیت	مسئول اجرا / پیگیری	زمان انجام		منابع مورد نیاز	شاخص دستیابی (نحوه پایش هر فعالیت)	نتیجه پایش (درصد)
			تاریخ شروع	تاریخ پایان			
هدف اختصاصی یک: بررسی و تطبیق برنامه دوره آموزشی با کوریکولوم آموزشی رشته و الزامات آن برای تأسیس رشته‌های جدید							
۱	ارجاع بررسی و تطبیق برنامه دوره آموزشی توسط دفتر توسعه آموزش به کمیته برنامه‌ریزی درسی	مدیر EDO	در طول سال	در طول سال	انسانی	تعداد برنامه‌های بررسی شده	
۲	بررسی اولیه برنامه پیشنهادی	مسئول کمیته برنامه‌ریزی درسی	در طول سال	در طول سال	-	مستندات	
۳	کسب نظر و دیدگاه ذی‌نفعان	مسئول کمیته برنامه‌ریزی درسی	در طول سال	در طول سال	انسانی و فناوری	مستندات	
۴	طرح و بررسی برنامه در جلسه کمیته برنامه‌ریزی درسی	اعضای کمیته	"	"	-	مستندات و تعداد صورت جلسه	
۵	تنظیم صورت جلسه و ارسال به دفتر EDO جهت ادامه فرایند تصویب و طرح در شورای آموزشی	مسئول کمیته برنامه‌ریزی درسی	"	"	-	"	
هدف اختصاصی دو: بهبود کیفیت آموزشی در سطوح مختلف به‌وسیله تدوین دقیق طرح دوره / طرح درس در کلیه دروس نظری - عملی، کارگاهی و کارآموزی و پیگیری اجرای آن‌ها							
۱	دریافت طرح دوره / درس از دفتر توسعه آموزش	مسئول کمیته برنامه‌ریزی درسی - مدیر EDO	آبان و اسفندماه	آبان و اسفندماه	انسانی و فناوری	تعداد طرح دوره / درس دریافت شده	
۲	انتخاب طرح دوره / درس به‌صورت تصادفی	"	آبان و اسفندماه	آبان و اسفندماه	"	تعداد طرح دوره / درس	

	انتخاب شده - مستندات					۱۰ درصد مدرسین و یک درس از مدرسین انتخاب شده)
۳	طرح و بررسی طرح دوره / درس در جلسه کمیته برنامه ریزی درسی	اعضای کمیته	آبان و اسفندماه	آذر و فروردین ماه	-	تعداد طرح دوره / درس بررسی شده - صورت جلسه
۴	تنظیم صورت جلسه و ارسال به دفتر EDO جهت انعکاس به ذی نفعان	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی	آذر و فروردین ماه	آذر و فروردین ماه	-	تعداد صورت جلسه

**هدف اختصاصی سوم: ارتقاء و بهبود برنامه های درسی از طریق بازنگری برنامه های تدوین شده
متناسب با نیازهای روز جامعه و استانداردهای ملی و جهانی**

۱	هماهنگی با مدیر EDO جهت بازنگری برنامه درسی	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی - مدیر EDO	در طول سال	در طول سال	انسانی و فناوری	مستندات و تعداد مکاتبه
۲	برگزاری جلسات با ذی نفعان (مدیران گروه های آموزشی، اساتید، دانشجویان و ...	"	در طول سال	در طول سال	انسانی و فناوری	مستندات و تعداد مکاتبه و صورت جلسات
	بررسی اولیه تغییر و به روزرسانی در برنامه های آموزشی	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی	در طول سال	در طول سال	-	مستندات
۳	طرح به روزرسانی و تغییر پیشنهادی در جلسه کمیته برنامه ریزی درسی	اعضای کمیته	در طول سال	در طول سال	-	مستندات و تعداد مکاتبه و صورت جلسات
۴	تنظیم صورت جلسه و ارسال به دفتر EDO جهت ادامه فرایند تصویب و طرح در شورای آموزشی	اعضای کمیته	در طول سال	در طول سال	-	تعداد صورت جلسه

**هدف اختصاصی چهارم: جمع آوری و ارسال کاستی ها و نقص تجهیزات آموزشی به دفتر توسعه
آموزش و پیگیری رفع آنها**

۱	نظرسنجی و دریافت نظرذنی نفعان (اساتید، دانشجویان و...)	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی	تیر و دی ماه	تیر و دی ماه	انسانی و فناوری	مستندات
۲	جمع بندی اولیه دیدگاه گروه های آموزشی و دانشجویان و ...	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی	تیر و دی ماه	تیر و دی ماه	-	"
۳	طرح، بررسی و اولویت بندی کمیته های آموزشی در جلسه کمیته برنامه ریزی درسی	اعضای کمیته	تیر و دی ماه	تیر و دی ماه	-	مستندات و تعداد صورت جلسه
۴	تنظیم صورت جلسه و ارسال به دفتر EDO جهت انعکاس به معاونت آموزشی	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی	تیر و دی ماه	تیر و دی ماه	-	مستندات

هدف اختصاصی پنجم: کمک در تدوین و گردآوری لاگ بوک آموزشی

۱	هماهنگی با مدیر EDO جهت تدوین و بازنگری لاگ بوک آموزشی	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی - مدیر EDO	در طول سال	در طول سال	-	مستندات
۲	جلب مشارکت اعضای هیات علمی و دانشجویان در استفاده و تکمیل لاگ بوک	"	"	"	انسانی و فناوری	"
۳	بررسی لاگ بوک های آموزشی در جلسه کمیته	اعضای کمیته	"	"	-	مستندات و تعداد صورت جلسه
۴	تنظیم صورت جلسه و ارسال به دفتر EDO جهت انعکاس به معاونت آموزشی	مسئول کمیته برنامه ریزی درسی	"	"	-	"

*** انسانی: مشارکت تمام گروه های آموزشی دانشکده - فناوری: سامانه نظرسنجی آنلاین و سیستم پشتیبان کامپیوتری